

Πιὸ τσουχτερή, πιὸ δίκνη σάτυρα δὲν ἔγινε ἀκόμα γι' αὐτούς. Ὅμως κι αὐτοῦ ἀκόμα ἡ Ἀγάπη παραστέκεται κ' ἡ Συμπονιά τοῦ Μεγάλου. Δὲς καὶ σέβεται ἀκόμα καὶ τὸ νικημένο ποῦ ἔπεσε συντρίμμα μπροστά του. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ ἔργο γίνεται πιὸ σπαρχατικό, πιὸ τραγικὸ καὶ πιὸ ἔθνικὸ.

Ἄς ἀρήσω ἀκόμα παράμερα τὸ λυρισμὸ ποῦ τὸ θερμαίνει καὶ τὸ ζωογονεῖ, τοῦ δίνει φτερὰ νὰ πετᾷ σέρνοντάς σε μαζί του, γιὰ νὰ σοῦ δείξει ἀπὸ τὸ ὕψος ὁμορφιὰς ἀφάνταστες, ποῦ σοῦ γεννοῦν μεθυσία, καρδιοχτύπια καὶ ἱλιγγους πρωτογρίκητους. Ἄς ἀρήσω τίς περιγραφὲς ποῦ μόνο ἓνας Μπαϊκλιν ἢ ἓνας Σεγκαντίνη μπορεῖ νὰ ζωγραφίσει. Ἡ ἀρχὴ τοῦ Ε' κεφάλαιου λ. χ. στὸ Νησί, τοῦ ΙΘ' στὸ μνημα τῆς Μαδουρῆς, ὡς τῆ σελίδα 403, ἡ σκηνὴ τοῦ πνιγμοῦ τοῦ Ἀστρά κ' ἄλλου κι ὀλοῦθε σ' ἔλω τὸ βιβλίο, ποῦ εἶναι γεμάτο ἀπὸ εἰκόνες τέτοιες καὶ ζωγραφιὲς διάφανες καὶ χτυπητῆς, θολές καὶ παράξενες, γλυκὲς καὶ πονεμένες, φευγαλέες κι ἀσάλευτες κι ὅπως ὀπαιτεῖ ἡ στιγμή.

(Στᾶλλο φύλλο τελιώνει) ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΚΙΠΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΠΕΖΑ ΤΟΥ ΔΙΟΝ. ΣΟΛΩΜΟΥ

LA MADRE GRECA

Στὴ Δρακωτηρίδα τοῦ «Νουμά»,
τιμὴ τοῦ πρωταγωνιστῆ κ. Δ.
ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ, τ' ἀφιερώνω.
Ν. Σ.

Ἀκίνητο κρεμασμένο δίπλα στὴν κούνια σου, ὦ παιδί μου, εἶναι τὸ Σπαθί, ἀλλὰ τὸ χέρι ποῦ τὸ ἔσερνε πρὸς τὴ Νίκη δὲν εἶναι ἐδῶ πιά. Lunga è la fossa che mi coperse l'amato Gigante «Μακρὸς ὁ λάκκος π' ἀνοίξε καὶ κλεῖ τὸ Γιγαντὰ μου». Τώρα χωρὶς τὸν ἀγαπημένο μου σὲ πεδιάδες καὶ σὲ βουνὰ ἀναδίνουν οἱ κατὰ τὰ ἀκατάπαυτα τῶν ἀγῶνων τοῦ πολέμου καὶ τῆς μάχης. Τὸ ἀμέριμνο σωματάκι ποῦ σπαράζει στὰ χέρια μου τώρα θὰ γίνῃ αὐριο ἢ κατευθεῖα δύναμη τοῦ Σκοποῦ καὶ τῆς Σκέψης, κ' ἔτσι τὸ στήθος θὰ γειάνει ὀλοτελα γιὰ νὰ δεχτεῖ τὰ νέα χτυπήματα καὶ τίς σαϊτιὲς τοῦ Πεπρωμένου. Ἀστέρεφτη εἶναι ἡ φαρέτρα του, μα δὲ χτυπάει ὄλους. Βροχὴ τὰ χτυπήματα λέρνουνε κατὰ τ' ἀψηλὸς τῶν Δυνατῶν, ὅπου καρτερικὰ σὲ δαῦτα, δείχνουνε στὴ μάχη πὼς καταγονται ἀπὸ γένος Θεῖο. Ὅ,τι καὶ νὰ χάσει κανεὶς, τὴ χαρὰ, τὴν περιουσία, τὸ Βασίλειο, ὅλα εἶναι τίποτε, ὅταν ἡ ψυχὴ στέκει ὀλόρθη, ἀνίκητη. Αὐτὴ βλέπει ὀλοτρόγυρα τίς ἐπί-

γειες καταστροφές καὶ χαμογελά, οἱ καταστροφές πληθαίνουνε σιγὰ σιγὰ ἀπλώνονται παντοῦ, παντοῦ ὄσαμε τὸν τάφο. Κ' ἐκεῖ μέσα στὰ ζοφερὰ τάρταρα τῆς στάχτης καὶ τοῦ χαμοῦ φυτρώνει κι' ἀνθεῖ τὸ λουλούδι τοῦ Ἰλισσοῦ

Κάνε γλήγορα ἀγαπημένο βάρος τοῦ στήθους καὶ τῆς ἀγκαλιάς μου, νὰ γίνεις βάρος κι' ὀρμὴ φοβερὴ ἐκεῖ ποῦ οἱ χεῖμαροι τοῦ ἔχτροῦ χυμᾶνε παφλάζοντας. Δὲ θ' ἀγκαλιάσει τὸ λαιμὸ μου τὸ μπράτσου σου, ἀλλὰ θὰ σύρει ἐκεῖνο...τὸ ξίφος τοῦ ἔξολοθρεφτῆ. Ἔτσι εἶναι οἱ δύνამες τῶν Πεπρωμένων, ἀγκαλιὰ μεγάλες καὶ ὅταν ἀκόμη πέσει κανεὶς, στέκονται καὶ μένουν ὅπως τὰ κινήματα τῆς κούνιας ποῦ σοῦ νανουρίζουν τώρα τὸν ὕπνο. Κάνε γλήγορα, παιδάκι μου, νὰ μεγαλώσεις, ν' αὐξήνεις, γιὰτὶ ἀλλοιῶς θὰ ἀπομείνεις χωρὶς Μητέρα. Ἐγὼ θὰ αἰστανθῶ καὶ θὰ κλείσω τὸ Σπαθί μέσα στὰ στήθια ποῦ θὰ βυζάζεις. Σημαία καὶ Σπαθί. Ψυχὴ καὶ Νίκη. Ἐγὼ αἰστανόμαι μέσα μου τὴν ψυχὴ τοῦ Πατέρα σου καὶ εἶμαι ζωσμένη τὴν ἀντρεία ἐκατὸ Ἀμαζόνων. Ἄντρες ἢ γυναῖκες, κανένας στὴ μάχη δὲ θὰ δειλιάσει. Γύρισε ἰδὲ τοὺς λάκκους—ἀλλὰ τί εἰμπορεῖς τώρα νὰ ἰδεῖς—ἀμέτρητοι λάκκοι εἶναι γεμάτοι ἀπὸ τὰ σώματα τῶν νεκρῶν μας, πέφτουνε τὰ σώματα, ἀλλὰ μένει ἡ Ἰδέα καὶ ὁ σκοπὸς γιὰ τὴν Πατρίδα. Ὅλων τὰ στήθια μας ἀνυσαίνουν μ' αὐτὸν τὸν ἴδιο παλμὸ ποῦ δαυλίζει ὀλοῦθε τὴν πάνδημη φλόγα τοῦ Πόλεμου. Τοῦ Πόλεμου ποῦ διαφεντέβει στεριάς καὶ πελάγου ποῦ περιχαιδέβει καὶ τριγυρίζει νανουρίζοντάς σε στὴν κούνια σου. Νανούριζέ το, κούνια μου χαρούμενη εὐχὴ καὶ ἐλπίδα τοῦ Μέλλοντος. Μοῦ προσγελάει μὲ μακαριότητα ἡ τύχη· γιὰτὶ τὴ στιγμή τούτη ἀνοίγουν κ' ὑψώνονται τὰ παραπετάσματα τῶν ἀγαπημένων μου ματοκλάδων σου κι' ἀφίνουν νὰ διαφαίνεται τὸ χαμόγελο τοῦ βλέμματός σου, ἀβέβαιο καὶ τρέμοντας φοβισμένο σὲ ὅλα γύρω, ἔξὸν πρὸς ἔμένα.

Ἐλα ἀκριβὸ βλαστάρη τῶν σπλάχνων μου. Θέλω νὰ μακρύνω με μεγάλα βήματα γιὰ λίγες στιγμὲς ἀπὸ τοῦτο τὸ σπῆτι, γιὰ νὰ πᾶμε νὰ σοῦ ἀγγίσει τὸ μέτωπο ὁ καπνὸς τοῦ ἀγῶνα τῆς μάχης τοῦ πολέμου καὶ γιὰ νὰ ἀναπνέψεις βαθιὰ καὶ πλήθια τὴ μυρωδιά τῆς πυρωμένης μπαρούτης τοῦ ἔξολοθρεμοῦ . . .

ΝΙΚΟΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΑΙΟΣ

ΒΓΗΚΕ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ
ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ ΤΟΥ ΠΛΑΤΑΝΟΥ
(15 ΔΗΤΗΜΑΤΑ)

Καὶ πουλιέται 5 δρ. στὰ Γραφεῖα μας.
(Γιὰ τοὺς συνδρομητάδες τοῦ «Νουμά» δρ. 3. Στὸ ἔξω-
τερικὸ, μαζί μὲ τὰ ταχυδρ., δρ. 3,50).